

1 9K3.

INTELLECTUS

Revista inventatorilor
și cercetătorilor

Journal of inventors
and researchers

3

NASCUNTUR AB HUMANO INGENIO
OMNIA ARTIS INVENTORUMQUE OPERA
QUAE OPERA DIGNAM HOMINIBUS VITAM
SAEPIUNT
REIPUBLICAE STUDIO
PERPICIENDUM EST ARTES INVENTAQUE
TUTARI

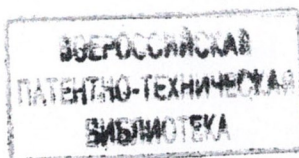
DIN GENIUL UMAN SE NASC TOATE
OPERELE DE ARTĂ ȘI INVENȚIILE
ELE GARANTEAZĂ OAMENILOR O VIAȚĂ
DEMNĂ
ESTE DE DATORIA STATULUI
SĂ ASIGURE PROTECȚIA ARTELOR
ȘI A INVENȚIILOR

Inscripție de pe cupola sediului OMPI, Geneva

Chișinău 1996

ИИВ. № П

55396

Republica Moldova și Sistemul Euroasiatic de Brevete

ing. Ion DANILIUC
AGEPI

Semnata la Moscova la 9 septembrie 1994, Convenția euroasiatică privind brevetele a intrat în vigoare începând cu data de 12 august 1995. Fiind ratificată prin respectiva Hotărâre a Parlamentului Republicii Moldova, ea a început să-și exercite și la noi rolul de instrument de formare a unui spațiu unic în domeniul dreptului brevetar pe teritoriul țărilor ce au aderat la ea. Vom nota că parte a convenției poate deveni în continuare orice stat membru al Organizației Națiunilor Unite.

Semnând convenția și instituind astfel Sistemul Euroasiatic de Brevete, statele contractante și-au exprimat dorința de a intensifica colaborarea în domeniul protecției invențiilor și de a crea un sistem interstatat de obținere a acestei protecții pe baza brevetului unic, valabil pe teritoriul tuturor statelor sus-menționate. În același timp, după cum se specifică în chiar articolul 1 al convenției, statele contractante își păstrează dreptul la suveranitate integrală în ceea ce privește dezvoltarea sistemelor naționale de protecție a invențiilor. Țin să subliniez acest principiu fundamental, spre a nu lăsa loc nici unor echivocuri sau suspiciuni.

În raport cu alte acte internaționale, vom nota: Convenția euroasiatică privind brevetele este un acord special în conformitate cu articolul 19 al Convenției de la Paris cu privire la protecția proprietății industriale din 20 martie 1883 și Acordul privind brevetul regional în conformitate cu articolul 45(1) al Tratatului de cooperare în domeniul brevetelor din 19 iunie 1970. Prin urmare, noua convenție regională se înscrie în contextul tratatelor și structurilor internaționale și e chemată să interacționeze cu structurile naționale existente de protecție a proprietății industriale.

Ca și textul oricărei înțelegeri de asemenea importantă, și cel al Convenției euroasiatice a trecut printr-o perioadă de intensă pregătire și de

coordonare a pozițiilor statelor semnatare. O discuție aprinsă s-a stârnit în cadrul ședinței de la Ujgorod (Ucraina), în septembrie 1993. Delegațiile propuneau diverse variante de constituire a Sistemului Euroasiatic de Brevete. S-a sugerat, de exemplu, ca țările semnatare să fie împărțite în două categorii - unele aderează numai la procedura de depunere și examinare a cererii, celelalte încredințează Oficiului Euroasiatic toate acțiunile de rigoare, inclusiv eliberarea brevetului unic. În ultimă instanță, s-a convenit: aderarea se face fără condiții și excepții, pentru acordarea brevetului euroasiatic se depune, prin oficiul național al statului contractant, o cerere euroasiatică unică în limba rusă. În Cadrul Sistemului Euroasiatic se aplică prevederile Tratatului de cooperare în domeniul brevetelor (PCT) și instrucțiunile referitoare la el. Pe parcursul discuțiilor, delegația Republicii Moldova și-a expus atitudinea și și-a formulat sugestiile ori de câte ori a găsit de cuviință.

În linii mari, integrarea pe care și-o propune instituirea Sistemului Euroasiatic simplifică procedura de obținere a protecției proprietății industriale. Depunând cererea euroasiatică la oficiul său național, solicitantul nu mai este nevoit să traducă documentația necesară în limbile oficiale ale tuturor statelor contractante. La rândul său, oficiul național verifică conformitatea cererii cu cerințele stabilite prin convenție conform elementelor formale și, dacă va considera că cererea corespunde acestor cerințe, o va expedia la Oficiul Euroasiatic pentru gestiunea ulterioară, aceasta din urmă constând în examinarea de fond la cererea solicitantului. Atrag atenția asupra momentului în cauză, deoarece anume examinarea în fond este cea ce ridică prestigiul brevetului sau, în limbajul curent, îl face mai puternic. Tot Oficiul Euroasiatic își asumă obligația de a efectua pe viitor documentarea

În vederea procedurii PCT. Deci, ca să fiu cât mai explicit, examinarea formală se face la noi, restul revenindu-i Oficiului Euroasiatic. Se ajunge astfel la o armonizare a drepturilor titularilor din toate statele contractante privind procedurile de examinare, aceste drepturi fiind absolut egale în cadrul Sistemului Euroasiatic. Însă, repet, depunerea cererii la oficiul național constituie o prevedere obligatorie, iar brevetul euroasiatic are pe teritoriul țărilor semnatare același statut juridic ca și brevetul național.

Desigur, mai rămân să fie tranșate prea desule chestiuni rezultând din relațiile practice cu Organizația Euroasiatică. Să citez drept exemplu articolul 18, p.2: "Toate taxele pentru menținerea în vigoare a brevetului euroasiatic se plătesc Oficiul Euroasiatic". Și în continuare: "Raportul cotelor de distribuire a taxelor pentru menținerea în vigoare a brevetului euroasiatic între Organizație și Statele contractante indicate se stabilește de către Consiliul administrativ prin majoritatea de două treimi de voturi cu condiția ca cel puțin o cincime din quantumul taxei, primite pentru fiecare Stat contractant indicat de către titularul de brevet, aparține Organizației; partea rămasă a acestei taxe se transferă la oficiul național al Statului contractant indicat". Trebuie să mărturisesc că o atare redacție a punctului citat a fost adoptată în urma unei discuții îndelungate. Oricum, la ea se poate reveni, Consiliul având dreptul de a modifica sus-menționatele cote. Cu timpul, fără îndoială, proporțiile se vor definitiva în conformitate cu atitudinea tuturor țărilor semnatare.

Devenind semnatar al convenției, fiecare țară-parte continuă, în modul cel mai firesc, să-și urmărească propriile interese, să-și apere pozițiile. Însă trebuie să fie clar: există o serie de avantaje comune de care vor beneficia toți. În primul rând, titularul are posibilitatea de a extinde aria de aplicare a invenției sale pe baza unui singur brevet, obținut printr-o procedură simplificată și mult mai puțin costisitoare decât obținerea protecției în fiecare stat aparte. Fac o mare greșeală aceia care nu au grijă să-și asi-

gure protecția obiectelor de proprietate industrială pe acele teritorii unde intenționează să-și vândă titlul de protecție sau producția rezultată din el. Concurenții mai versați, dimpotrivă, sunt cât se poate de atenți și, având protecția asigurată, cuceresc piața, adesea eliminându-și în totalitate rivalii.

Recapitulând cele expuse, vom reproduce o situație tipică: înainte de a depune cererea de brevetare într-o anumită țară, solicitantul va întreprinde, mai mult ca sigur, o investigație a acestui eventual teritoriu de export - are sau nu circulație pe el o asemenea invenție? Este o procedură, în fond, obligatorie, însă de lungă durată și, de aceea, departe de a oferi o garanție: în răstimpul examinării și al perfectării actelor se prea poate să-și facă apariția pe piață exact aceeași invenție sau una foarte asemănătoare, și atunci solicitantul în cauză nu mai are ce căuta acolo. Pe când de azi înainte, depunând cererea euroasiatică, el își asigură dreptul brevetar pe teritoriul tuturor țărilor contractante.

Și se mai cere evidențiat un motiv: examinând diverse propuneri din partea titularilor de brevete, investitorii străini vor da întotdeauna preferință celor protejate de lege pe o arie cât mai întinsă. În modul acesta, sporesc considerabil șansele de fructificare a capitalului, titularul fiind și el, bineînțeles, în câștig.

Curând după semnarea Convenției privind brevetul euroasiatic au și început să apară primele încercări de statistică și analiză. S-a pus în circulație literatură tratând dreptul brevetar în țările C.S.I. Se dezbate intens chestiunea: care anume țări manifestă cel mai mare interes față de brevetul euroasiatic? În ceea ce privește Republica Moldova, e cert că partenerii din C.S.I., cu precădere Rusia, trebuie considerate țări de brevetare prioritară. Considerentul de bază nu poate fi decât următorul: la ora actuală, acestor țări le revine circa 70 la sută din volumul nostru global de import-export. Iar ca să-și asigure și de acum înainte locul pe piață, persoanele interesate, fizice sau juridice, au la dispoziție un mijloc încercat - titlul de proprietate industrială.